

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.
2011/03188:amb

Vår ref.
12/169-5675.01/OYNI

Dato:
Oslo, 16.04.2012

Høring – Utredning om litteratur- og språkpolitiske virkemidler og Utredning om litteraturpolitiske virkemidler i Europa

Landsorganisasjonen i Norge viser til ovennevnte rapporter fra Kunnskapsdepartementet 17. februar 2012 og fra Kulturdepartementet 16. februar 2012.

LO vil her konsentrere seg om hovedproblemstillingen vedrørende ”fastpris” på bøker eller om det bør innføres et ”friprissystem”. Vi bygger på at en videreføring av dagens bransjeavtale mellom Bokhandlerforeningen og Forleggerforeningen ikke vil være aktuell politikk for framtiden, da den forutsetter fortsatt unntak fra norsk konkurranseregulering og kan komme i strid med EUs konkurransepolitikk gjennom EØS-avtalen. Slik utredningen om litteraturpolitiske virkemidler i Europa stadfester, står valget i Norge mellom en boklov med fastprissystem og ren markedsbasert prisdannelse.

LO mener det er viktige kulturpolitiske argumenter for å innføre en boklov, slik ovennevnte utredning også konkluderer. En boklov kan sikre kvalitet, bredde og variasjon i utgivelsene, den kan bedre bidra til å beskytte norsk språk i et lite språkområde utsatt for påvirkning særlig fra det angloamerikanske kulturfeltet. En slik lov kan også bidra til å sikre bokhandel med større geografisk spredning. LO støtter derfor innføringen av en boklov og ”fastpris”.

Som ovennevnte utredning viser, er antallet salgs- og distribusjonseenheter større i land med boklov enn i land med fripris, og kundene får i større grad mulighet til å tilegne seg litteratur i omgivelser som vektlegger boka som et kulturelt objekt og ikke bare et salgsobjekt. En vil da i større grad ha lik pris på bøker og dermed også bedre sikre distriktenes posisjon. En boklov kan også bidra til å styrke kunnskapsmiljøene, og gi forfatterne en bedre posisjon, enn hva en kan oppnå med fripris, i følge utredningen.

Markeder basert på konkurranse mellom mange aktører kan på mange områder sørge for effektivitet og rimelige priser. Bokproduksjon og bokforsyning tilsier imidlertid bredere hensyn enn pris per solgte enhet i gjennomsnitt uansett innhold og fordeling etter bosted.

Bokproduksjon er preget av høye faste kostnader, og lave enhetskostnader pr produsert bok. Markedene er også kjennetegnet ved at informasjon om innhold og kvalitet er sentralt. Økonomisk teori og forskning har påvist at fri konkurranse ved en slik kostnadsstruktur kan

fungere dårlig f.eks. ved ødeleggende priskriger. Resultatet kan bli konkurser og monopolisering i bransjen, redusert konkurranse, høye priser og lite mangfold i bokproduksjonen.

Når det gjelder selve utformingen av og innholdet i en boklov, må dette bli gjenstand for videre oppfølging, og LO har ikke her noen spesiell kommentar til dette.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Kristian Tangen
(sign.)

Stein Reegård
(sign.)

Mottakerliste:

Kunnskapsdepartementet	Postboks 8119 Dep.	0032	OSLO
Kulturdepartementet	Postboks 8030 Dep.	0030	OSLO

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.